

Anordning eller Bekjendtgjørelse, maa være ligegyldigt. Naar der træffes visse almindelige administrative Bestemmelser af Regjeringen, kan Navnet ikke gjøre Noget i denne Henseende. Sa eet Navn er der, som man ikke kan tillægge slige administrative Bestemmelser, det er Lovens Navn. Gives slige Bestemmelser Navn af Lov, vilde de jo betegne sig som Indgreb i Lovgivningsmagtens Virksomhed. Søvrigt haves der Frihed med Hensyn til Navnet. I Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet har man hyppig brugt Navnet Bekjendtgjørelse. Her har man brugt Navnet Anordning. Men der er udstedt en Række Bekjendtgjørelser med almindelig Gyldighed siden Grundloven, og det er i deres Række, at denne Anordning træder ind, og den afviger ikke fra dem. Jeg kan heller ikke give den ærede Taler Ret i, at Hs. Majestæt Kongens Approbation og Underskrift skulde hindre den dømmende Magt i at tage sine Beslutninger med fuldkommen Frihed. Det vilde være overordentlig betænkeligt, dersom man opstillede den modsatte Theori, at den eksekutive Magt ved at faae Kongens Underskrift — idet dog selvfølgelig vedkommende Minister bærer det fulde Ansvar — skulde kunne give Bestemmelserne Charakter ligesom af en Lov, og derved unddrage dem den Bedømmelse af Domstolene, der maatte tilkomme dem. Jeg troer heller ikke, at dette i Virkeligheden er den ærede Talers Theori, eller at han vilde forfølge den, da det vilde medføre overordentlig farlige Følger for vor Frihed, om man paa den Maade kunde omgaae den lovgivende Magt. Læs denne Anordning af 2den Oktober d. N.; blandt dens Bestemmelser er der ikke en eneste, om hvilken man kan sige, at den administrative Magt, ved at bringe den til Udførelse, ikke i fuld Maade har været i sin gode Ret. Naar en Mand søger om Tilladelse til at lade en Barnebaab udføre i sin egen Sogneskirke, skulde da Administrationen ikke være bemyndiget til at give den? Skulde Ministeriet eller Kongen ikke have Lov til at tillade en Mand at lade sit Barn døbe i sin Sogneskirke? Skulde den lovgivende Magts Samtykke udfordres til, at Peder Nielsen kunde holde Bryllup med Mette Nielsdatter? Skulde Hs. Majestæt Kongen og hans ansvarlige Ministerium ikke være bemyndiget

til at give en saadan Tilladelse? Alle disse Tilfælde vilde Administrationen have sin gode Ret til at afgjøre. Men heraf vilde de ærede Herrer ogsaa kunne see, at Administrationen ikke er gaaet udenfor sin Ret ved at give disse almindelige Bestemmelser. Der indkommer hyppig Andragender i den heromhandlede Retning, der støde paa en vis Modstand derved, at den underordnede Administration ikke er i Samklang med Regjeringen, og for at lette disse Tilfældes Afgjørelse giver Administrationen visse almindelige Bestemmelser. Det er det, der er skeet i denne Anordning, og ikke videre. For mig staaer det saaledes hævet over al Tvivl, at Administrationen har været fuldt bemyndiget til at give de almindelige Bestemmelser, der indeholdes i Anordningen af 2den Oktober 1862; i den Henseende kan det heller ikke paa nogen Maade være afgjørende, at noget Rignende har været Gjenstand for den lovgivende Magts Betænkning. Grændsen mellem Administrationen og Lovgivningsmagten er meget vanskelig at drage, hvorved maa bemærkes, at Lovgivningsmagten ikke generer sig for at gribe langt ud over sit eget Omraade, og naar den har gjort et Greb ind i Administrationen, blive ogsaa de Bestemmelser, der saaledes fremkomme, til Lov. Men den Omstændighed, at visse Spørgsmaal ere forhandlede paa Rigsdagen, kan ikke stemple dem som Lov. Vi have saaledes haft et Lovudkast forelagt om Realunderviisningen. I dette stød Folkethinget en heel Mængde Bestemmelser ud. Disse Bestemmelser bleve givne ved allerhøieste Bekjendtgjørelse. Lad os betragte den Sag, som vi Alle huffe faa godt, om at de af Autoriteterne afgivne Erklæringer ikke skulde være hemmelige, denne Sag vandrebde jo det ene Aar efter det andet imellem Thingene; og hvad stede da? Der kom et Lovforslag frem, imod hvilket det kongelige Beto blev henyttet, og dernæst blev Sagen ordnet ved en almindelig administrativ Bestemmelse. Hvorledes kan man da sige, at man ikke skulde savne Exempler paa, at Regjeringen giver almindelige Bestemmelser om administrative Forhold, om end disse tidligere have været forelagte Rigsdagen?

Der er af den første ærede Taler (Clausen) gjort Angreb paa selve Anordningens Indhold.